

Lakialoite LA 55/2022 vp

Peter Östman kd ym.

Lakialoite laiksi työttömyysturvalain 7 luvun 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Lakialoitteessa esitetään työttömyysturvalain (1290/2002) 7 luvun 4 §:n 1 momentin muuttamista sekä aiemmin kumotun 4 momentin tilalle uutta 4 momenttia. Muutoksilla esitetään, että työmarkkinatuen rakennetta muutetaan siten, että työmarkkinatuen määrä lasketaan 80 prosenttiin peruspäivärahan määrästä. Työmarkkinatuen voisi kuitenkin jatkossa korottaa peruspäivärahan tasolle osoittamalla vaadittavan tason suomen tai ruotsin kielen taidostaan.

PERUSTELUT

Suomalainen yhteiskunta tarvitsee lisää työvoimaa erityisesti työikäisistä ihmisistä. Nykyisellään sosiaaliturvajärjestelmä ei riittävästi kannusta työntekoon. Samalla myös maahanmuuttajien kotoutumisessa on ollut puutteita eivätkä maahanmuuttajat ole työllistyneet toivotulla tavalla. Tarvitaan tehokkaampia keinoja, joilla työllisyyttä saadaan nostettua erityisesti maahanmuuttajien parissa. Maahanmuuttajien pitkittyneen työttömyyden syynä on usein puutteellinen kielitaito. Suomalaisilla työmarkkinoilla tarvitaan kuitenkin pääsääntöisesti suomen tai ruotsin kielen osaamista, minkä vuoksi järjestelmän tulee kannustaa jokaista hankkimaan riittävä kielitaito. Myös eduskunnan tarkastusvaliokunnan mukaan kotouttamispolitiikka ei nykyisellään toimi ja tilanteen korjaamiseksi tarvitaan uusia ratkaisuja. Valiokunta piti hälyttävänä sitä, että kotoutumiskoulutuksen tavoitekielitason saavutti vain vajaa 35 prosenttia koulutuksen päättäneistä.

Työttömillä maahanmuuttajilla tulisi pohjoismaiseen tapaan olla rahallinen kannustin hankkia parempi kielitaito, jotta he pääsevät helpommin tukiriippuvuudesta eroon. Perustuslaki kuitenkin rajaa muutosvaihtoehtoja. Toimeentulotukea pidetään Suomessa perustuslain suojaamana etuutena, eikä edes sen indeksiin saa koskea. Näin perustuslakivaliokunta päätti tilanteessa, jossa kaikkien muiden tukimuotojen indeksit jäädytettiin Sipilän hallituksen säästötoimena.

Tässä lakialoitteessa huomioidaan perustuslakivaliokunnan tekemät päätökset, eikä tukitaso jää toimeentulotuen alle. Työmarkkinatuki on toimeentulotuen perusosaa korkeampi tukimuoto. Lakialoitteessa ehdotetaan, että työmarkkinatukea lasketaan kaikkien osalta. Näin aloite ei syrji mitään väestöryhmää. Lakialoitteessa rakennetaan työmarkkinatukeen kielilisiä, minkä myötä kielitaitonsa osoittamalla voi nostaa työmarkkinatukensa peruspäivärahan tasolle. Kielitaidon todistaminen tapahtuisi esimerkiksi peruskoulun päättötodistuksella tai osallistumalla yleiseen kielitutkintoon eli YKI-kurssien suorittamiseen. Suomen kansalaisuutta hakevan tulee osoittaa riittä-

Lakialoite LA 55/2022 vp

vä suomen tai ruotsin kielen taito suorittamalla yleisen kielitutkinnon suullinen ja kirjallinen osa vähintään taitotasolla 3. Vastaava taso vaadittaisiin työmarkkinatuen kielilisään.

Koska toimeentulotuki on verovapaa etuus ja työmarkkinatuki on verollinen peruspäivärahan suuruuteen sidottu etuus, on järkevää jatkaa tätä laissa olevaa käytäntöä ja edelleenkin sitoa työmarkkinatuki peruspäivärahan määrään. Lakialoitteessa ehdotetaan, että työmarkkinatuki laskeetaan 80 prosenttiin peruspäivärahan tasosta. Kielitaitonsa osoittamalla voi työmarkkinatukensa nostaa peruspäivärahan tasolle. Esitys sisältyy kristillisdemokraattisen eduskuntaryhmän vaihtoehtobudjettiin vuodelle 2023.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

työttömyysturvalain 7 luvun 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työttömyysturvalain (1290/2002) 7 luvun 4 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1188/2009, sekä
lisätään 7 luvun 4 §:ään siitä lailla 1457/2016 kumotun 4 momentin tilalle uusi 4 momentti seuraavasti:

7 luku

Työmarkkinatukea koskevat yleiset säännökset

4 §

Työmarkkinatuen määrä

Työmarkkinatuen perusosa on 80 prosenttia 6 luvun 1 §:n 1 momentissa säädetyn peruspäivärahan suuruudesta. Työmarkkinatuen korotusosa on suuruudeltaan 6 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitetun peruspäivärahan korotusosan suuruinen. Työmarkkinatukea voi korottaa kielillisällä 6 luvun 1 §:n 1 momentissa säädetyn peruspäivärahan suuruiseksi todistamalla kielitaitonsa suomen tai ruotsin kielestä.

Tämän pykälän 1 momentissa säädetyn kielilisan saamiseksi hakijan tulee todistaa kielitaitonsa suorittamalla Suomen kansalaisuuteen vaadittavan kielikokeen tasoinen kielitutkinto tai toimittamalla virallinen todistus suomen tai ruotsin kielen taidostaan.

Lakialoite LA 55/2022 vp

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2023.

Helsingissä 18.10.2022

Peter Östman kd
Sari Essayah kd
Antero Laukkanen kd
Päivi Räsänen kd
Sari Tanus kd